

Arkivnr: 2017/14135-27
Saksbehandlar: Heidi Bjønnes Larsen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		31.05.2018
Fylkestinget		12.06.2018

Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022- framlegg etter høyring

Samandrag

Gjennom revisjonsarbeidet er to styringsdokument slått saman til eit. Dei to dokumenta er «Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017» og «Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering og utdanning i landbruket 2011-2015». «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022» blir ein temaplan med heimel i regional planstrategi og regional næringsplan. Arbeidet med revisjon er blitt leia av eit sekretariat frå Seksjon for nærings- og lokalsamfunnsutvikling i Hordaland fylkeskommune. Samrådsgruppa og dialogmøtet sikra medverknad under utarbeiding av Temaplanen. Fylkestinget vedtok den 7.mars 2018 i PS 20/2018 at «Temaplanen for landbruk vert sendt ut på høyring». I fylkestinget den 7.mars blei det av fylkesrådmannen stadfesta at fylkestinget skal få temaplanen til ny handsaming til fylkestinget i juni 2018. Høyring starta 16.mars og høyringsfristen var 1.mai. Det kom inn 20 fråsegn som er samla og kommentert i ein eigen høyringsrapport.

«Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022» skal bidra til å sikre ei berekraftig vidareutvikling av landbruket i Hordaland. Det er sett tre hovudmål for temaplanen: styrke lønsemda i Hordalandslandbruket, auka produksjon på lokale ressursar og betre rekruttering til landbruket. Skal Hordaland klare å nå desse måla må fylket ta vare på jordressursane. «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022» legg opp til ein reduksjon i nedbygging av jordbruksareal. Vidare skal temaplanen stimulere til auka verdiskaping i verdikjeda for frukt og bær, og auke i berekraftig produksjon av mjølk og kjøt. Temaplanen skal vidare stimulere til auka berekraftig avverking og uttak av biomasse frå skog, samt auka bruk av trevirke. Gjennom rett skogforvaltning kan ein òg nytte skogen som eit klimatilpassingstiltak.

Naturbruksutdanninga på dei vidaregåande skulane er kjernen i kompetansen i landbruket. Framleis er det for få elevar som tek produksjonsretta naturbruksutdanning. Eit spesielt fokus på rekruttering til utdanningsprogramma er difor viktig.

Klimaet endrar seg og blir varmare og våtare. Landbruket er ei av næringane som vil bli mest påverka av klimaendringane. Det er viktig å sikre matproduksjon på lokale ressursar sjølv med endra klima. «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022» skal støtte opp om forskning og utvikling for å få fram ny kunnskap, driftsmetodikk og digitale løysingar tilpassa produksjonar og driftstilhøve i Hordaland.

Økonomi: Finansierast gjennom statlege midlar.

Klima: Kan ha positiv effekt på klima og miljø.

Folkehelse: Kan ha positiv effekt på folkehelse

Regional planstrategi: Temaplan for landbruk kan bidra til eit attraktivt og nyskapande fylkes, grøn konkurransekraft og styrka jordvern.

Forslag til innstilling/vedtak

1. Fylkestinget vedtek «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022» med tilrådde endringar slik det kjem fram av saksframlegget og ber om at fylkesrådmannen set i verk arbeidet med innsatsområda.
2. Fylkesrådmannen får fullmakt til å gjere språklege endringar, samt rett opp og oppdatere tal og statistikk i tekst og figurar/tabellar.
3. Fylkestinget ber fylkesrådmannen vurdere kva tiltak som må bli gjennomført for at Hordaland skal bidra til at nasjonal jordvernmål blir realisert og ber fylkesrådmannen presentera forslag til tiltak i ei politisk sak.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Bård Sandal
fylkesdirektør regional utvikling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 11.05.2018

Her startar saksutgreiinga

Bakgrunn

Den 24.08.2017 handsama Fylkesutvalet sak om «Oppstart av revisjon av 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' og 'Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering og utdanning i landbruket 2011-2015'» (PS 197/2017). Fylkesutvalet ba fylkesrådmannen sette i verk revisjon av 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' og 'Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering og utdanning i landbruket 2011-2015'. Fylkesutvalet bad om at revisjonen og politisk handsaming skulle gjennomførast som skissert i saksdokumentet. Fylkestinget vedtok den 7.mars 2018 i PS 20/2018 at «Temaplanen for landbruk vert sendt ut på høyring». I fylkestinget den 7.mars vert det av fylkesrådmannen stadfesta at fylkestinget skal få temaplanen til ny handsaming til fylkestinget i juni 2018.

Statlege forventingar til fylkeskommune på landbruks- og matområdet

I tilskotbrev til fylkeskommunane på landbruks- og matområdet frå Landbruks- og Matdepartementet (LMD) legg departementet vekt på rolla fylkeskommunane har innan nærings- og samfunnsutvikling. Landbruket må sjåast i samanheng med fylkeskommunen sitt næringspolitiske arbeid, utdanningspolitiske arbeid og eigarskapet til Innovasjon Norge. Departementet legg til grunn at fylkeskommunen er aktiv i arbeidet med dei regionale bygdeutviklingsprogramma for å bidra til gode koplingar mellom landbruk og anna regionalt utviklingsarbeid og regionale planstrategiar. Dei landbrukspolitiske måla skal takast i vare i det regionale planarbeidet, jf. Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging. Fylkeskommunen har ei sentral rolle som eigar av vidaregåande skular med utdanningsprogram naturbruk.

Om «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022»

Gjennom revisjonsarbeidet er to styringsdokument «Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017» og «Strategi for forvaltning av midlar til rekruttering og utdanning i landbruket 2011-2015» slått saman til eit. «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022» blir ein temaplan med heimel i «Regional planstrategi 2016-2020». Regional planstrategi tilrår ein planperiode på 12 år for temaplaner. Regionareforma vil gje nye geografiske grenser og potensielt nye oppgåver. Grunna regionreforma er det føremålstenleg at «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022» varer i fire år, eller til den blir erstatta av andre politisk vedtekte dokument.

LMD inviterer årleg fylkeskommunane til å kome med innspel til jordbruksforhandlingane. Hordaland fylkeskommune har kome med innspel til jordbruksforhandlingane sidan 2011. Det rullerte dokumentet speglar i større grad innspela Hordaland fylkeskommune gjer til jordbruksforhandlingane.

Medverking og kunnskapsgrunnlag

Regional planstrategi seier at arbeid med revisjon av plan kan organisert enklare enn førstegenerasjons planar. Planar som ikkje er heimla i plan- og bygningslova kan ha enklare organisering enn regionale planar. Vidare seier Regional planstrategi at temaplanar vil ha varierende grad av ekstern medverknad og at dette må fastsetjast i oppstartssaka. I Oppstartssaka for «Temaplan or landbruk i Hordaland 2018-2022» (PS 197/2017) ble det vedteke at ekstern medverknad skulle sikrast gjennom samrådsgruppa og dialogmøte. Fylkestinget vedtok den 7.mars 2018 i PS 20/2018 at «Temaplanen for landbruk vert sendt ut på høyring». I fylkestinget den 7.mars vert det av fylkesrådmannen stadfesta at fylkestinget skal få temaplanen til ny handsaming til fylkestinget i juni 2018.

Samrådsgruppa

Arbeidet med revisjon av dokumenta er blitt leia av eit sekretariat frå Seksjon for nærings- og lokalsamfunnsutvikling i Hordaland fylkeskommune. Sekretariatet har hatt ansvar for skiving og framdrift i arbeidet. I tillegg til sekretariatet har det vore ei samrådsgruppe. Regional planstrategi seier det er obligatorisk med politiske eller administrative representantar frå fylkeskommunen i samrådsgruppa. Fylkesrådmannen tilrådde administrativ representasjon. Næringsssjef Mette Nora Sætre har leia

samrådsgruppa. Representantar for dei mest relevante eksterne organ og verksemder i Hordaland har delteke i samrådsgruppa. Mandat til samrådsgruppa har vore å kome med innspel og synspunkt, informere om arbeidet og drøfte arbeidet i relevante organ og delta i medverknadsarrangement. Samrådsgruppa har medverka til at leveringar har skjedd i samsvar til framdriftsplan slik den var presentert i den politiske saka (PS127/2017). Samrådsgruppa har vidare hatt ansvar for å kontrollere temaplanen for å sjå om den er samanfallande med institusjonane sine føringar/formuleringar. Samrådsgruppa har hatt fire møter før høyring og eitt etter høyring.

Medlem i samrådsgruppa:

Mette Nora Sætre - Seksjon for nærings- og lokalsamfunnsutvikling, Hordaland fylkeskommune

Lars Petter Taule – Hordaland Bondelag

Kjetil Mehl - Hordaland Bondelag

Jarle Helland - Hordaland Bonde- og Småbrukarlag

Dirk Kohlmann - Fylkesmannen i Hordaland, Landbruksavdelinga

Ole Andreas Smette - Innovasjon Norge

Per Willy Mørk Karlsen - Opplæringsavdelinga Hordaland fylkeskommune

Ingeborg Sofie Sætrevik - Seksjon for nærings- og lokalsamfunnsutvikling, Hordaland fylkeskommune

Heidi Bjønnes Larsen - Seksjon for nærings- og lokalsamfunnsutvikling, Hordaland fylkeskommune

Dialogmøtet

Det blei gjennomført Dialogmøte i Bergen den 7. desember 2017. Alle kommunar i Hordaland vart invitert til å delta. I tillegg vart invitasjon sendt til Stend vidaregåande skule, Nye Voss vidaregåande skule, NIBIO i Ullensvang, NLR Vest og UiB ved Institutt for geografi. Vestskog, Tine, Nortura og Hardanger fjordfrukt haldt innlegg på dialogmøtet. Samrådsgruppa var invitert og representert. Det var 31 deltakar på dialogmøtet. Det var representantar frå kommunane Meland, Modalen, Fjell, Øygarden, Kvinnherad, Bergen og Voss. Os, Fusa, Tysnes og Samnanger var representert gjennom Bjørnefjorden landbrukskontor. I tillegg var det representantar frå: Hordaland Bondelag, Ullensvang Hagelag, Hardanger Fjordfrukt SA, Vestskog SA, Tine SA, Nortura SA, Norsk landbruksrådgiving SA, Agri Analyse, NIBIO Ullensvang, Naturvernforbundet Hordaland, Matarena AS, Fylkesmannen i Hordaland, Stend Vidaregåande skule og Regionalavdelinga Hordaland fylkeskommune. I tillegg til innlegg blei det gjennomført gruppearbeid på dialogmøtet. Spørsmål frå gruppearbeidet blei sendt ut til deltakane i etterkant for å gi dei moglegheit til å kome med ytterligere innspel. Tilbakemeldingane på gjennomføringa av dialogmøtet var gode.

Utfordringsnotat

Som ein del at arbeidet med «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022» er det gjennomført intervjuar med fagpersonar og personar med særskild ekspertise innan landbruket. Formålet med dette arbeidet har vore å kartlegge moglegheiter og utfordringar knytt til dei fire tema i planen: Drivarar for endring, Auka lønnsemd i nåverande produksjonar, Areal- og ressursgrunnlag og Kompetanse og rekruttering. Førespurnad om deltaking på intervju blei sendt til aktørar frå relevante institusjonar innan landbruket. Ein rekrutterte ekspertar frå organisasjonar som Norges Bondelag, Tine, tidsskriftet Bondevennen, Hanen, Unge Bønder, NIBIO og NMBU. Innspela vart kategorisert under dei ulike tema. Informantane hadde ulike idear om korleis ein kan utvikle landbruket i Hordaland i framtida.

Rapport om nedbygging av jordbruksareal

Det er òg gjennomført ei geografisk analyse av utsette jordbruksareal i Hordaland – AUD-rapport 12/17 «Nedbygging av jordbruksareal»

Høyring

Temaplanen er ikkje ein regionalplan etter plan- og byggingsloven. Regional planstrategi stadfestar at «Temaplanar vil ha varierende grad av ekstern medverknad og dette må fastsetjast i oppstartssaka». I oppstartssaka for «Temaplan or landbruk i Hordaland 2018-2022» (PS 197/2017) vert det vedteke at ekstern medverknad skulle sikrast gjennom samrådsgruppa og dialogmøte. Fylkestinget vedtok den 7.mars 2018 i PS 20/2018 at «Temaplanen for landbruk vert sendt ut på høyring». I fylkestinget den 7.mars vert det av fylkesrådmanen stadfesta at fylkestinget skulle få temaplanen til ny handsaming til fylkestinget i juni 2018. Høyringsprosessen blei planlagt slik at saka skulle vere klar til junimøtet for fylkestinget. Den 16.mars

blei det oppretta høyringsside for temaplanen på hordaland.no. Alle kommunane i Hordaland fekk invitasjon om å kome med høyringsinnspel same dag. Høyringa blei òg annonsert i Bergens Tidende og i regionavisene (Hardanger Folkeblad, Hordaland, Kvinnheringen, Nordhordland).

Høyringsfrist blei satt til 1.mai. Denne fristen gav ein høyringsperiode på 46 dagar av dei var 28 arbeidsdagar. Forvaltningslova seier ikkje noko konkret om lengde på fristar anna enn at det skal vere «rimelig frist». I eit svar frå departementet på spørsmål om frist er det brukt denne formuleringa: «Etter forvaltningsloven § 16 (med tilhørende forskrifter) kan det settes frister i f.m. med varsling og behandling av en forvaltningssakssak. Vanligvis anses tre uker å være en rimelig frist, men konkrete forhold i den enkelte sak kan tilsi en annen frist. Frister som er kortere enn tre uker vil vel normalt ikke bli ansett som forsvarlige.»

Høyringsinnspela er sortert etter kommunar, organisasjonar og andre interesserte. Det er kome inn 20 høyringsinnspel. Kommunane Voss, Bømlo, Sund, Samnanger, Fusa, Kvinnherad, Askøy og Kvam har sendt innspel. Bjørnefjorden landbrukskontor har utarbeid ein uttale som blei sendt til ordførarar og rådmennene i kommunane Fusa, Tysnes, Os og Samnanger. Fusa kommune slutta seg til høyringsnotatet og vedtok ei liste med tilleggspunkt. Samnanger kommune slutta seg òg til høyringsnotatet frå Bjørnefjorden landbrukskontor og vedtok ei liste med tilleggspunkt. Formannskapet i Os skulle handsame temaplanen og høyringsnotatet den 8.mai. Det er så langt ikkje kome fråsegn frå Os kommune. Bjørnefjorden landbrukskontor opplyser at Tysnes har handsama saka i utval Teknisk/Landbruk og at ein var samde i at høyringsnotatet frå Bjørnefjorden landbrukskontor var godt og at dei støttar fylkeskommunen sitt vidare arbeid med temaplanen. Saka vart sendt vidare til formannskapet. Det er ikkje kome kommentarar etter formannskapsmøtet i Tysnes kommune. Landbrukskontoret i Nordhordland, Landbruksfagrådet i Austrheim og Landbruksfagrådet i Radøy har sendt innspel. Organisasjonar som har sendt innspel er Hordaland Bondelag, Bømlo Bondelag, Os Bondelag, Strandebarm –Tørrvikbygd Bondelag, Bømlo jordvernforeining, Fikse Næringsutvikling SA, Voss naturvernlag og Dyrevernalliansen. Innspel frå andre interesserte har kome frå Gundhild F Grindheim og Gerd Lithun.

Endringar gjort i temaplanen etter høyring

- Samandrag.
 - o Informasjonen om jordvern er utbetra.
- Innleiing om temaplan for landbruk.
 - o Det er inkludert informasjon om bakgrunn for planen, levetida til planen og revisjonsprosessen.
 - o Det er lagt inn eit avsnitt om den norske landbruksmodellen.
- Areal og ressursgrunnlag
 - o Under avsnittet om arealplanar er det satt inn ei ny setning «Kommuneplanens arealdel, KPA, er eit viktig instrument.»
 - o Under avsnittet om arealplanar er det inkludert tal på nydyrka areal i Hordaland 2005-2015.
 - o Under avsnittet om nedbygging av jord i Hordaland Informasjonen om jordvern er utbetra. Forklaring om at, dyrka marka omfattar fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite er lagt inn.
- Auka lønsemd noverande produksjonar
 - o Setninga «Det var 3025 føretak i landbruket i Hordaland ved utgangen av 2017» er lagt inn.
 - o Sau er endra til småfe og setninga «Geitehald har òg potensial. Geitehald er kulturlandskapspleie, og tradisjonane er lange for produksjon av ost. Det er òg eit potensial for auka bruk av kjekjøtt» er lagt inn. Setninga «ull som erstatning for plastbaserte tekstilar» er inkludert. Sida om sau er flytta fram slik at den kjem rett etter mjølk/grovfôr.
 - o Det lagt inn ein faktaboks om beite
 - o Under overskrifta «Frukt, bær, sider og grønt» er bær lagt inn.
 - o Under skog er setninga «Aukande hjortebestand gjer det vanskeleg å unngå skade på ungskog.» lagt inn.
 - o Innsatsområde.
 - o Endra ordlyd i innsatsområde, «Stimulere til auka verdiskaping i verdikjeda for frukt og bær og for landbruksprodukt generelt, og auke i berekraftig produksjon av mjølk og kjøtt.»
 - o Nytt innsatsområde «Bidra til å styrke Inn på Tunet gardane i Hordaland».

- Ny indikator «Auke i talet på landbruksverksemdar.».
- Gjennomføring og finansiering av temaplanen
 - Setninga «Konkret gjennomføring av temaplanen skjer gjennom utviklingsprosjekt. Utviklingsprosjekta skal bidra til å nå måla i temaplanen og bør vere knytt til innsatsområda i temaplanen.» er lagt til.
- Omgrepet «Grøne skiftet» er fleire stader skifta til «ein grønare økonomi» for å få betre samsvar med omgrepa brukt i regional planstrategi.
- I tillegg er det gjennomført språklege forbetringar og korrigeringar i dokumentet. Endeleg formatering av dokumentet vert gjort når saka er ferdig handsama politisk.

Innhald i «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022»

«Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022» skal bidra til å sikre ei berekraftig vidareutvikling av landbruket i Hordaland. Det satt tre hovudmål for temaplanen: styrke lønsemda i Hordalandslandbruket, auka produksjon på lokale ressursar og betre rekruttering til landbruket. I temaplanen er det løfta fram fire tema for å nå hovudmåla i planen.

Areal og ressursgrunnlag

Skal Hordaland klare å nå måla må fylket ta vare på jordressursane. Utan jord og arealressursar blir det ingen matproduksjon og moglegheitene knytt til nye bionæringar blir redusert. I Hordaland er det i perioden 2004-2015 totalt bygd ned 6158 dekar. Av dette var 34 prosent fulldyrka jord. «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022» legg opp til ein reduksjon i nedbygging av jordbruksareal og set som mål at Hordaland skal maksimalt bygge ned 240 dekar jordbruksareal årleg.

Auka lønsemd i noverande produksjonar

Hordaland er eit grasfylke med stor grøvfôrproduksjon. Dei viktigaste produksjonane er mjølk og kjøt. Fylket har òg store fjellområder med gode beiter for sau. Hordaland er det fylket i landet som produserer mest frukt. Sider frå Hardanger er merka som beskytta geografisk nemning og både siderproduksjonen og talet på produsentar veks. I tillegg til råvareproduksjon satsar stadig fleire bønder på vidareforedling av eigne råvarer, og lagar ost, syltetøy, pølser, spekekjøt og andre lokale spesialitetar. Dei fem største jordbrukskommunane i Hordaland (etter produksjonstilskot) er Voss, Kvinnherad, Ullensvang, Etne og Lindås. «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022» skal stimulere til auka verdiskaping i verdikjeda for frukt og bær, og auke i berekraftig produksjon av mjølk og kjøt. Ein berekraftig produksjon skal òg vere lønsam.

Produktiv skog dekker 20 prosent av arealet i Hordaland. Skogen inneheld store verdiar i tømmer og i potensialet for vidareforedling og trebasert industri. Skal desse verdiane takast ut er det behov for betre infrastruktur og auka kompetanse i heile verdikjeda. «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022» skal bidra til tiltak som aukar berekraftig avverking og uttak av biomasse frå skog, samt auka bruk av trevirke. Skog kan ha betydeleg flaumreduserande og skredførebyggande effekt og bidreg til samfunnstryggleik. Gjennom rett skogforvaltning kan ein òg nytte skogen som eit klimatilpassingstiltak.

Kompetanse og rekruttering

Naturbruksutdanninga på dei vidaregåande skulane er kjernen i kompetansen i landbruket. Framleis er det for få elevar som tek produksjonsretta naturbruksutdanning. Eit spesielt fokus på rekruttering til utdanningsprogramma er difor viktig. Etterspurnaden etter utdanningstilboda agronom og gartner for vaksne er stor. Gjennomføringsgraden er høg for begge tilboda. Livslang læring blir stadig viktigare i eit landbruk som byr på nye utfordringar og løysingar. Rett kompetanse er viktig for å drive garden miljøvennleg og lønsamt. Landbruket skal vere opent og inkluderande for alle, og nye løysingar og samfunnsutvikling kan gjere landbruket tilgjengeleg for nye grupper. Eigarskifte på garden må skje tidleg nok og på ein måte som tek vare på både senioren og den unge. Ei MMI-måling på oppdrag frå Noregs Bondelag i 2016 syner at 92% av folket er for å oppretthalde det norske jordbruket av minst same omfang som i dag. «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022» vil bidra til å betre omdømet til næringa og få fram gode døme på unge bønder som lukkast

Drivarar for endring

Klimaet endrar seg og blir varmare og våtare. Jordbruket er ei av næringane som vil bli mest påverka av klimaendringane. Det er viktig å sikre matproduksjon på lokale ressursar sjølv med endra klima.

Hordalandslandbruket er omstillingsvillig og tek aktivt i bruk innovasjonar som robotar, digitale løysingar og sensorteknologi. Grønt skifte må skje ut frå areala og ressursane ein har til rådighet. Biomasse frå jord og skog kan legge grunnlaget for nye spennande produkt som kan erstatte olje og gass. Hordalandsbonden, med sitt areal og kompetanse er ein viktig del av den grønne økonomien i Hordaland. «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018-2022» skal støtte opp om forskning og utvikling for å få fram ny kunnskap, driftsmetodikk og digitale løysingar tilpassa produksjonar og driftstilhøve i Hordaland.

Gjennomføring og finansiering av temaplanen

Hordaland fylkeskommune er eigar av «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022» og vil ha hovudansvaret for at det vert satt i gang arbeid knytt til innsatsområda.

Meir enn 60 prosjekt har fått stønad gjennom dei regional utviklingsmidla som fylkeskommunen får overført frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). I løpet av levetida til «Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017» er det tildelt prosjektmidlar for over 8 millionar til landbruksrelaterte prosjekt. Hordaland fylkeskommune får og overført rekrutterings- og kompetansemidlar frå LMD. I Hordaland er denne potten kjent som RULL-midlar. Sidan 2010 er det gitt tilskot for 8,4 millionar til 148 prosjekter (112 er avslutta - 36 er aktive) frå desse midla.

Innsatsområda som blir foreslått i «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022» vil bli finansiert gjennom statlege midlar. «Temaplanen for landbruk i Hordaland 2018-2022» og då særleg innsatsområda under tema 'kompetanse og rekruttering' vil vere førande for midlane som vert overført frå LMD saman med tildelingsbrevet frå LMD. «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022» er ein temaplan med heimel i regional planstrategi og regional næringsplan, såleis vil landbruk framleis vere ein bransje med særskilt fokus under Handlingsprogram for nærings- og lokalsamfunnsutvikling i Hordaland og prosjekt kan bli delfinansiertast frå desse midlane. Det vil òg bli lagt opp til at statlege og andre utviklingsaktørar på regionalt nivå, kommunar, næringsorganisasjonar og andre bidreg til finansiering og gjennomføring av innsatsområda i temaplanen.

Gjennomføringa av temaplanen må i praksis skje i nært samarbeid med Partnerskapen, kommunane, rettleiartenestene og FoU. Partnerskapen består av Hordaland fylkeskommune, Innovasjon Norge og Fylkesmannen i Hordaland si landbruksavdeling, Hordaland Bondelag og Hordaland Bonde- og Småbrukarlag. Partnerskapen møtast jamleg og har tett samarbeid.

Konkret gjennomføring av temaplanen skjer gjennom utviklingsprosjekt. Utviklingsprosjekta skal bidra til å måla i temaplanen og bør vere knytt til innsatsområda i temaplanen.

To gonger i året kallar Hordaland fylkeskommune inn til komitémøte for å handsame søknadar til midla frå LMD. Søknadsfristar og søknadshandsaming for desse midlane er samkjørt og kordinert med Fylkesmannen sine utrednings- og tilretteleggingsmidlar (UTM). Mange prosjekt søker om delfinansiering frå begge pottane og det er ein fordel å koordinere søknadsarbeidet. Styringsgruppa held møte så snart som råd etter søknadsfristane 15. april og 15.oktober. Regional utviklingsmidlar frå KMD har løpande søknadsfrist og søknadane handsamast etterkvart som dei kjem inn. I landbruksrelaterte søknadar vert prosjekta koordinert med satsingsområda til Fylkesmannen si landbruksavdeling og Innovasjon Norge.

Kvar haust møtast Partnerskapen for å gjere prioriteringar knytt til fordeling av Investering- og bedriftsutviklingsmidlar (IBU) som Innovasjon Norge forvaltar. Fordelinga av midlane får ein regional forankring som møter behova i regionen. Det er viktig at moglegheita for regional medverking held fram.

Koordinering med andre førande dokument

«Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022» blir ein temaplan med heimel i regional planstrategi og regional næringsplan. Det er òg andre regionale planar som er viktige, då særskilt «Klimaplan for Hordaland 2010-2020», «Regional plan for kompetanse og arbeidskraft», «Regional areal- og transportplan for bergensområdet 2017-2028» og «Regional plan for attraktive senter 2015-2026». Andre sentrale og viktige dokument er Matstrategi for Hordaland – «Veivalg for lokalmat i Hordaland 2013-2017» og føringane knytt til Bergen sitt medlemskap i UNESCO sitt nettverk for kreative byar som gastronomiby. Temaplanen må sjåast i samband med andre strategiske dokument i landbruket og førande stortingsmeldingar. Desse er nemnt i sjølve planen. Fylkesmannen sin landbruksavdeling skal revidere Regionalt bygdeutviklingsprogram. Det nye dokumentet blir laga samla for Hordaland og Sogn og Fjordane og skal vere ferdig 01.01.2019. Det er viktig å koordinere arbeidet med «Temaplan for landbruk i Hordaland 2018 – 2022» med arbeidet knytt til Regionalt bygdeutviklingsprogram .